Ympäristövaliokunta
Eduskunta
YmV@eduskunta.fi

LAUSUNTO 1/2

7.10.2016 Dnro 149 /2016

Asia: U 55/2016 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (taakanjakoasetus)

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry. esittää pyydettynä lausuntonaan seuraavaa:

Taakanjakoesityksen mukaan kaikkien jäsenvaltioiden tulisi osallistua EU:n päästövähennysvelvoitteen täyttämiseen siten, että jäsenvaltioiden taakanjakosektorin päästövähennysvelvoitteet vaihtelisivat välillä 0—40 prosenttia. Niissä jäsenvaltioissa, joissa BKT/asukas – luku ylittää EU:n keskiarvon, otettaisiin BKT/asukas -kriteerin lisäksi huomioon päästövähennystoimien kustannustehokkuus oikeudenmukaisella ja tasapainoisella tavalla. Suomelle taakanjako esityksessä on esitetty -39% päästövähennystavoite, joka on kolmen kunnianhimoisimman joukossa EU:ssa.

Ehdotukseen sisältyy mahdollisuus päästöyksiköiden kertaluonteiseen, rajalliseen siirtoon päästökauppasektorilta taakanjakosektorille. Tämä mahdollisuus koskisi vain muutamia jäsenvaltioita, joiden päästövähennysvelvoite on korkea ja yli niiden kustannustehokkaan potentiaalin, Suomi mukaan lukien. MTK:n näkemyksen mukaan Suomen tulisi käyttää tarjottu kertajouston mahdollisuus, koska päästöjen vähentäminen taakanjakosektorilla on nykytiedon valossa kalliimpaa kuin käyttämällä kertajousto. Arvioiden mukaan, vaikka kaikki maat joille kertajouston mahdollisuutta tarjotaan, käyttäisivät sen, ei tällä olisi merkittävää hintasignaalia päästökauppaan. Päätös kertajouston käyttämisestä on tehtävä viimeistään 2019.

Lisäksi asetusehdotuksessa luotaisiin mahdollisuus siirtää rajallinen määrä laskennallisia poistoyksiköitä LULUCF-sektorilta, mikäli tietyt taakanjakoasetuksessa ja LULUCF-asetuksessa mainitut kriteerit täyttyvät. MTK suhtautuu alustavien arvioiden mukaan positiivisesti rajoitettuun mahdollisuuteen esitetyn kaltaisen jouston hyödyntämiseen. MTK kuitenkin huomauttaa, että nykyisten arvioiden ja komission LULUCF-esityksessään esittämien laskentasääntöjen perusteella, joissa metsien hoitoa ei oteta joustokeinona huomioon, ei LULUCF-sektorilta ole taakanjakosektorille mitään siirrettävää. Itseasiassa Luonnonvarakeskuksen arvioiden mukaan LULUCF-sektori muodostaisi esitetyillä laskentasäännöillä laskennallisen päästön. Näin siitäkin huolimatta, että metsiä käytetään vain noin 2/3 niiden kasvusta vuosittain.

Mikäli LULUCF -sektori muodostuisi jäsenvaltioille asetusehdotukseen sisältyvien laskentasääntöjen soveltamisen jälkeen päästöksi, on tämä päästö korvattava joko taakanjakosektorin puolelta tai hankkimalla LULUCF -sektorin yksiköitä toisilta jäsenvaltioilta. Siihen, miten suuri vaikutus LULUCF -sektorilla voi olla taakanjakosektoriin vaikuttaa keskeisesti millainen LULUCF -sektorin tase tulee laskentasääntöjen soveltamisen jälkeen olemaan. MTK huomauttaa, että mikäli LULUCF-sektori osoittautuu laskentasääntöjen soveltamisen jälkeen laskennalliseksi päästöksi, voi taakanjakosektorilla kiristyvien päästövähennysten saavuttaminen olla huomattavan kallista ja erityisesti taakanjakosektorilla olevan maatalouden päästöjen vähennyspotentiaalin erittäin rajallinen tai esitetyssä mittakaavassa jopa luonnontieteellisesti mahdoton. Näin ollen kiristyvä päästövähennystavoite koskisikin pääasiallisesti muuta taakanjakosektoria kuin maataloutta - vaikka maatalous vastaakin osaltaan päästöjen vähennyshaasteeseen. Mm. edellä mainituista syistä johtuen MTK kannustaakin valtioneuvostoa työskentelemään LULUCF-sektorin laskentasääntöjen kehittämiseksi huomioimaan metsien hoito ja maatalouden hiilensidontatoimet asianmukaisesti ja kannustavasti.

Helsingissä 7. päivänä lokakuuta 2016

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Liisa Pietola
Ympäristöjohtaja

Satu-Marja Tenhiälä
Asiantuntija